

Čtyři živly

Hlavní myšlenka	V přírodě můžeme pozorovat charakteristické chování, barvy a zvuky čtyř živlů, které jsou taktéž zásadními pro život organismů.
Výstupy	Znalostní <ul style="list-style-type: none"> •
	Dovednostní <ul style="list-style-type: none"> • Průzkumnictvo se zaměřuje na smysl sluchu. (Laboratoř zvuků živlů) • Průzkumnictvo předvádí zvuky živlů. (Laboratoř zvuků živlů)
	Postojové <ul style="list-style-type: none"> • Průzkumnictvo tříbí svou vnímavost vůči zvukovým podnětům. (Laboratoř zvuků živlů)
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení se se čtyřmi živly, poznávání jejich chování a výskytu v přírodě.
Metody/modely učení (jen na zkoušku) - např. E-U-R, Cornell	<ul style="list-style-type: none"> • E-U-R (E = Když se řekne Živel, Meziživlové spojení, Laboratoř zvuků živlů, Živelná stezka, Živlové zastávky; U = Vrstvy okolí a živly; R = Živlačka či živlák, Záznam o živlech)
Oblasti kompetencí- rámcové cíle EVVO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vztah k přírodě - Potřeba kontaktu s přírodou, Schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím, Citlivost k přírodě, Reflexe různých pohledů na přírodu, postojů k ní a ujasňování si vlastních hodnot a postojů 2. Ekologické děje a zákonitosti - Zájem o pochopení ekologických dějů a jejich zkoumání, Schopnosti a dovednosti pro zkoumání přírody a životního prostředí, Porozumění významu ekologických dějů a zákonitostí pro život člověka, Propojování znalostí ekologických dějů a zákonitostí s každodenním životem
Vzdělávací oblasti a tématické okruhy v rámcu průřezového tématu env. výchovy v RVP	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura Tématické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života
klíčové kompetence z RVP	k učení (např. vybírá metody a strategie, plánuje, třídí informace, souvislosti, porovnává výsledky, kriticky posuzuje, sebereflexe), komunikační (např. formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, umí naslouchat druhým, kvalitní spolupráce), personální a sociální (např. spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, podílí se na vytváření příjemné atmosféry týmu, přispívá k upevňování dobrých vztahů, pozitivní sebedůvěry a sebeúcty), k podnikavosti a pracovní (např. bezpečně používá pomůcky i s ohledem na zdraví a živ. prostředí, dodržuje pravidla)

Soupis pomůcek

aktivita lekce	pomůcky potřebné k aktivitě
Laboratoř zvuků Živlů	EKODOMOV: / Lektor*ka: text imaginace, diktafon v telefonu (možnost zapůjčit diktafon od Anny), podklad se slovy z brainstormingu

Doporučená obecná struktura lekce

1. [podpora spolupráce](#) - sdílení emocí (např. obrázky, teploměr, plyšák, diskuze po cestě)/ seznamovací aktivity (odkaz na seznamky, hlavně v prvních měsících MPP, ale ideálně ji zařazovat min. každé 2-3 lekce v průběhu roku)
2. [\(ne\)tématická běhačka](#) - např. výběr podle průzkumníka*ice týdne, podle naladění skupiny před "podporou spolupráce"
3. **tématické aktivity**
4. [reflexe aktivit](#) - důležité ověřit, zda se naplnily plánované výstupy lekce (viz "Reflexe aktivit" na konci šablony) + možné vybrat ze seznamu opakovacích aktivit (odkaz), radši ubrat z 1. tématické aktivity a ověřit to, co jsem stihl/a a příště udělat tu další aktivitu, co jsem nestihla
5. **volná hra** - cca 10 min, po domluvě se skupinkou, kam v rámci lekce ji zařadit - může být i na začátku, v polovině nebo na konci

"[Desatero velkého průzkumnictva](#)", kde jsou jednotlivé body více rozvedené

Tématické aktivity

 běžací	 stmelovací	 vědomostní	 tvůrčí	 postřehová	 smyslová/imaginace
--	--	--	--	--	--

Název (min):	Laboratoř zvuků Živlů (40 min) 🧠 🧑
Hlavní myšlenka	<ul style="list-style-type: none"> • Prozkoumání možných zvuků souvisejících s Živly s pomocí přírodnin v okolí.
Teorie k aktivitě	<p>Podmínky pro uskutečnění dobré imaginace</p> <ul style="list-style-type: none"> • je důležité mít předkrok/naladění na imaginaci ve formě lehkého protažení, nějakého dechového cvičení • je důležité dětem předeslat, že jim teď беру hlas a vrátím jim ho po skončení aktivity • je důležité jít pomalu na zavírání očí, klidně tenhle pokyn zopakovat i vícrát • je důležité zdůraznit, že kdyby někomu bylo nepříjemně během imaginace, může nějak reagovat (zvednout ruku, stoupnout si a přijít ke mně...) • je důležité číst imaginaci velmi pomalu, každé slovo má svůj význam a vnitřní představy se tvoří jen tehdy, když je na to prostor • je ideální u čtení stát a pohybovat se mezi dětmi (zdůrazňovat svoji přítomnost i jiným způsobem)

	<ul style="list-style-type: none"> ● je důležité dát hned po skončení imaginace prostor na to, aby každý*á mohl*a říct, jaké to bylo - nejlépe hned do jiné aktivity
Výstupy	Dovednostní <ul style="list-style-type: none"> ● Průzkumnictvo se zaměřuje na smysl sluchu. ● Průzkumnictvo předvádí zvuky živlů.
	Postojové <ul style="list-style-type: none"> ● Průzkumnictvo tříbí svou vnímavost vůči zvukovým podnětům.
Průběh	První část <ul style="list-style-type: none"> ● Lektor*ka svolá průzkumnictvo do kroužku a podnikne s průzkumnictvem před samotnou imaginací lehké protažení, vytřepání či dechové cvičení viz teorie k aktivitě. ● Po nalazovacím úvodu nabídne lektor*ka průzkumnictvu, aby si zavřelo oči a chvíli zůstalo v tichosti. <ul style="list-style-type: none"> ○ Pro tuto imaginaci není třeba usazovat se na zem, vítané je i stát. ● Poté začne lektor*ka srozumitelně a v přiměřeném tempu číst text imaginace: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Vzpomeň si na to, kde se právě teď nacházíš. Vybavíš si, jakou cestou jsme na tohle místo dnes přišli? Vybavíš si, kdo právě teď stojí vedle tebe? Vybavíš si, jak vypadá okolí místa, kde právě teď stojíš? I tohle místo je, stejně jako každé jiné naplněno živly. Možná, že z něj živly dokonce přetékají. Jen se do toho zaposlouchej! Slyšíš zvuky, které by se mohly přihnát spolu s větrem? Slyšíš zvuky, které by mohly pramenit z vody? Slyšíš zvuky stejně ožehavé jako je oheň? Slyšíš zvuky země? A slyšíš v tom všem také zvuky v sobě? Jak zvuky živlů vypadají, když vychází z tebe? Za zkoušku opravdu nic nedáš. Jak to je s větrem? Máš ho v sobě? Zkus ho ze sebe vydat. Zkus, jak by v tvém podání vypadal vánek tedy mírný vítr. A jak by vypadala vichřice? A co voda? Je hladina tvé vodní plochy klidná? Nebo snad šumí? Padají dešťové kapky? Jak to vypadá s ohněm? Je tvé ohniště v plném zápalu nebo už uhasíná? Nebo se v tobě jen škrtlo sirkou? Zvuky země možná vycházejí odspoda. Třese se tvoje země nebo je pevná a nezdolná?</i> ● Po ukončení imaginace lektor*ka s průzkumnictvem věnuje čas reflexi s pomocí otázek <i>Jak mi v tom, co jsem an právě zažil*a bylo? Co mě během imaginace překvapilo?</i> Druhá část <ul style="list-style-type: none"> ● Lektor*ka přináší podklad se slovy z úvodního brainstormingu, kde jsou vyznačeny čtyři živly a zve průzkumnictvo k tomu, aby se vydalo do okolí a pokusilo se sbírat takové přírodní, jejichž zvuk mu připomíná zvuky jednotlivých živlů a ty pak uložilo k danému živlu na podkladu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Celkově proběhnou čtyři sběrná kola zaměřená vždy na jeden ze čtyř živlů, každé kolo bude trvat zhruba dvě minuty. ● Ve chvíli, kdy je katalog živlových nástrojů hotov, průzkumnictvo dostává prostor zhruba pěti minut, aby mohlo vyzkoušet zvuky přírodnin, které se v katalogu nachází. ● Lektor*ka si mezitím nachystá nahrávací zařízení pro nadcházející krok. ● Poté lektor*ka nabídne průzkumnictvu, aby si vybralo jeden z předmětů a postupně přicházelo k zapnutému nahrávacímu zařízení a vytvořilo s ním nějakou zvukovou kompozici. <ul style="list-style-type: none"> ○ Pokud se stane to, že si průzkumnictvo vybere ten předmět, který už někdo vybraný má, není třeba strachovat se - tím, že se na řadu přichází postupně, předmět se dá předat. ○ Lektor*ka může zapisovat na papír pořadí, ve kterém se jednotlivé zvuky nahrávají, kdo je právě hudebnictvem, s jakým přichází nástrojem a jaký živl nástroj zastupuje. ● Lektor*ka následně pouští nahranou zvukovou stopu průzkumnictvu, jedná se o takovou

	<p>přehlídku zvuků živelů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V poslední části si průzkumnictvo vybírá jiný z předmětů než mělo předtím a tentokrát zvuk vytváří všechno průzkumnictvo zároveň. <ul style="list-style-type: none"> ○ Vznikla nám Živlo-hudba, kterou si lektor*ka s průzkumnictvem může opět přehrát. • Na závěr se lektor*ka v kruhu ptá průzkumnictva na otázku <i>Co mi připadalo zajímavé?</i>
Pomůcky	<p>EKODOMOV: Lektor*ka: text imaginace, diktafon v telefonu (možnost zapůjčit diktafon od Anny), podklad se slovy z brainstormingu !</p>
Zdroj	

Reflexe aktivit

aktivita lekce	otázky
Laboratoř zvuků živelů	<p>První část</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak mi v tom, co jsem právě zažil*a bylo? Co mě během imaginace překvapilo? <p>Druhá část</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co mi připadalo zajímavé?